Minister
Infrastruktury

Znak pisma: DGW-3.054.20.2026
Warszawa, 18 listopada 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 20883 Poseł na Sejm RP Katarzyny Matusik-Lipiec, przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie należy zauważyć, że w ramach prac Ministerstwa Infrastruktury realizowanych jest wiele priorytetów, do których można zaliczyć m.in. poprawę gospodarki wodnej, w szczególności stanu ekologicznego wód, na obszarze całej zlewni rzeki Odry, a także wzmacnianie roli rzeki Odry w rozwoju regionów nadodrzańskich. Uwzględniając wymagania środowiskowe podejmowane są działania na rzecz bezpieczeństwa rzeki Odry. Obejmują one m.in. przedsięwzięcia w zakresie renaturyzacji rzeki. Przedmiotowe działania realizują zasadę zrównoważonego rozwoju we wskazanych obszarach pozostających w zakresie właściwości Ministerstwa infrastruktury.

Odnosząc się do poselskiego projektu ustawy o uznaniu osobowości prawnej rzeki Odry, zwanego dalej „poselskim projektem ustawy", należy zauważyć, że rozwiązania w nim zawarte oprócz wpływu na gospodarkę wodną, ukierunkowane są na wprowadzenie nowej formy ochrony przyrody dla tej rzeki. Przedmiotowe rozwiązania mogą mieć znaczący wpływ na życie społeczne, gospodarcze, funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości oraz na inne sektory, w tym:

1) rolnictwo;
2) przemysł, w tym energetykę oraz działalność gospodarczą prowadzoną z wykorzystaniem wód rzeki Odry;
3) sport i turystykę oraz amatorski połów ryb;
4) zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę;
5) rybactwo śródlądowe;
6) ochronę przeciwpowodziową społeczeństwa.

Z tego względu ewentualna ocena poselskiego projektu ustawy dokonana wyłącznie w zakresie Ministerstwa Infrastruktury byłaby niepełna oraz obarczona ryzykiem wskazania wyłącznie sektorowego (odnoszącego się tylko do jednego zagadnienia), a nie kompleksowego wpływu projektowanych rozwiązań. Ocena dokonana wyłącznie w odniesieniu do wpływu na sektor gospodarki wodnej prowadziłaby do pominięcia szeregu istotnych aspektów związanych z kwestiami społecznymi, gospodarczymi oraz środowiskowymi, pozostającymi we właściwości innych ministrów, na które niewątpliwie projektowane regulacje mają istotny wpływ. Minister Infrastruktury nie posiada kompetencji do oceny oddziaływania projektowanych rozwiązań prawnych (niezależnie

od ich autora) na inne działy administracji rządowej, np. środowisko, klimat czy rolnictwo. Tym samym wydaje się, że nie jest możliwe miarodajne i całościowe przedstawianie oceny nowego, nieznanego w polskim systemie prawnym, instrumentu prawnego, dokonanej wyłącznie przez Ministerstwo Infrastruktury, gdyż z takiej oceny – dotyczącej tylko jednego zagadnienia, mogłyby być wyciągane mylne wnioski dotyczące rzeczywistych, całkowitych skutków prawnych, społecznych, gospodarczych i finansowych rozwiązań zawartych w poselskim projekcie ustawy.

Mając na uwadze wstrzymanie prac nad poselskim projektem ustawy w Sejmie RP, w Ministerstwie Infrastruktury nie są prowadzone pracę nad opracowaniem projektu Stanowiska Rządu do poselskiego projektu ustawy.

Jednocześnie należy wskazać, że występują liczne wątpliwości prawne dotyczące możliwości funkcjonowania w polskim systemie prawnym rzek posiadających osobowość prawną. Odnoszą się one chociażby do sposobu reprezentacji rzeki, odpowiedzialności rzeki za szkody spowodowane powodzią, realizacji wszystkich obowiązków związanych z prawidłowym gospodarowaniem rzeką wynikających z przepisów unijnych. Tym samym ideę nadania osobowości prawnej rzekom należy rozpatrywać w kontekście konieczności wprowadzenia głębokich zmian systemowych o charakterze organizacyjnym, finansowym i prawnym związanych z gospodarką wodną, w szczególności w sferze prawa cywilnego. Dokonywanie tak daleko idących przeobrażeń mogłoby nastąpić tylko przy pewności, co do uzyskania znaczących pozytywnych efektów dla środowiska wodnego. Na dzień dzisiejszy jednak takiej pewności brak. Tym samym wydaje się, że bardziej celowe jest doskonalenie i poprawianie już istniejących rozwiązań prawnych.

Odnosząc się do podziału kompetencji pomiędzy organami administracji publicznej zaproponowanego w poselskim projekcie ustawy należy wskazać, że przedmiotowe regulacje nie przesądzają, czy zasadniczym celem uznania osobowości prawnej rzeki Odry jest zapewnienie ochrony przyrody, czy zmiana systemu zarządzania gospodarką wodną. Kazuistyczne rozwiązania ujęte w ww. projekcie również nie pozwalają rozstrzygnąć tej kwestii. Tym samym, jeżeli celem projektodawcy jest stworzenie nowej formy ochrony przyrody przez nadanie osobowości prawnej rzece Odrze, analogicznej jak w formie np. parku narodowego – to wydaje się, że w tej kwestii właściwa jest wiodąca rola Ministra Klimatu i Środowiska, przy jednoczesnym zapewnionym znacznym udziale organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami. Natomiast, jeżeli intencją projektodawcy jest stworzenie nowego systemu zarządzania wodami w dorzeczu Odry – wydaje się, że nadzór nad takim systemem powinien mieć minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Z upoważnienia Ministra Infrastruktury
Przemysław Koperski
Podsekretarz Stanu